Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Rundskriv - Serie R

Nummer: RSR 09-2025

Dato: 16.09.2025

Saksnummer: 2025/27528

Forskrift om endring av forskrift om ballastvannbehandling på skip og flyttbare innretninger - elektroniske dagbøker

Innledning

Sjøfartsdirektoratet har fastsatt endringer i forskrift 8. september 2017 nr. 1368 om ballastvannbehandling på skip og flyttbare innretninger, som følge av endringer i ballastvannkonvensjonen angående bruken av elektroniske dagbøker. Forskriftsendringene trer i kraft 1. oktober 2025.

IMOs Marine Environment Protection Committee (MEPC) vedtok 22. mars 2024 endringer i ballastvannkonvensjonen gjennom resolusjon MEPC.383(81). Resolusjonen fastsetter en ny regel, A-1/9, som inneholder en definisjon av begrepet elektronisk dagbok. Det ble i samme møte vedtatt endringer i regel B-2/1, som innebærer at registreringssystemet for føring av elektroniske ballastvanndagbøker må godkjennes av administrasjonen, i samsvar med retningslinjene i resolusjon MEPC.372(80). Det ble også foretatt en endring i B-2/5 om en gruppe elektroniske oppføringer i ballastvanndagboken, og at disse skal godkjennes av skipsføreren innen rimelig tid.

Godkjenning av registreringssystemer for føring av elektronisk ballastvanndagbok delegeres til de anerkjente klasseselskapene Norge har avtaler med, jf. skipssikkerhetsloven § 41, andre ledd.

Høringen

Forslag til forskrift om endring av forskrift om ballastvannbehandling på skip og flyttbare innretninger var på høring fra 4. juli til 1. september 2025.

Sjøfartsdirektoratet har mottatt høringsinnspill fra Den Norske Maskinistforbund og Justis- og beredskapsdepartementet, med kommentar om at de har ingen merknader til forslaget. Det er også mottatt høringsinnspill fra Norges Fiskarlag og Fiskebåt.

Norges Fiskarlag mener Sjøfartsdirektoratet bør utvide fristen for implementering med 6 måneder, slik at næringsaktørene får nødvendig tid til omstilling.

Fiskebåt skriver at høringen er sendt ut med kort frist fordi endringen kommer som en følge av endringer i internasjonalt regelverk i IMO. Det er meningen at alle medlemsland skal følge det samme regelverket, fra samme tidspunkt og derfor mener direktoratet at høringsfristen må kortes inn. Fiskebåt mener likevel at fristen 1. oktober 2025 er for knapp. Fiskebåt ber om at det utvises fleksibilitet når det gjelder å tilpasse elektroniske ballastvanndagbøker som er i bruk i dag, til IMOs retningslinjer.

Sjøfartsdirektoratets kommentarer til høringsinnspillene

Sjøfartsdirektoratet mener at endringene er lite omstridte, og sjøfartsadministrasjonen og næringen har vært medvirkende under prosessen fram mot vedtakelse av endringene. Norge utarbeidet posisjoner i samarbeid med næringen og deltok i forhandlingen om regelverket i IMO, og næringen forutsettes derfor godt kjent med endringene gjennom sine interesseorganisasjoner og etter informasjon fra Sjøfartsdirektoratet.

For å sikre en smidig overgang for rederiene dette gjelder er de anerkjente klasseselskapene i tillegg delegert myndighet til å godkjenne registreringssystemer i tråd med de nye reglene før regelverket trer i kraft.

På bakgrunn av forholdene nevnt ovenfor, mener Sjøfartsdirektoratet at en kort høringsfrist kan forsvares.

Om endringene i forskrift om ballastvannbehandling på skip og flyttbare innretninger
Per i dag er det mulig å bruke enten ordinær dagbok eller elektroniske dagbøker når det føres ballastvanndagbok, som det følger av ordlyden til resolusjon MEPC.383(81) at «[e]thvert skip skal ha om bord en ballastvanndagbok, som kan være en elektronisk dagbok», se ordet «kan».

Endringen i regel A-1/9 fastsetter en definisjon av begrepet elektronisk dagbok. Regel A-1/9 er gjennomført i norsk rett ved transformasjon i ballastvannforskriften § 8. Definisjonen av begrepet elektronisk dagbok i ny regel A-1/9 i ballastvannkonvensjonen er tilnærmet likelydende som definisjonen av begrepet elektronisk dagbok som er brukt i MARPOL vedlegg I, II, V og VI, som ble fastsatt ved resolusjon MEPC.314(74).

I tillegg er det foretatt endringer i regel B-2/1 og B-2/5. En tilføyelse i nr. 1, hvor det framgår at registreringssystemer for føring av elektronisk ballastvanndagbok skal være godkjent av administrasjonen, og det skal tas hensyn til retningslinjene som er utarbeidet av organisasjonen. Det er i tillegg en tilføyelse i nr. 5, om føring av ballastvanndagbok, hvor det framgår at hvis det gjelder en gruppe elektroniske oppføringer, skal disse godkjennes av skipsføreren innen rimelig tid.

Endringene innebærer at fra 1. oktober 2025 må registreringssystemer for føring av elektroniske ballstvanndagbøker godkjennes av administrasjonen. Godkjenningen skal baseres på retningslinjene som er gitt i MEPC.372(80). Det følger av disse at skip med godkjent registreringssystem for elektronisk dagbokføring også bør ha om bord en skriftlig bekreftelse på dette fra administrasjonen.

Administrative og økonomiske konsekvenser
- **Konsekvenser for næringen og berørte instanser**

Endringene er en forlengelse av det gjeldende kravet om føring av ballastvanndagbok. I den større sammenhengen mener Sjøfartsdirektoratet at endringene vil støtte målet om en mer effektiv skipsdrift.

Det nye kravet i B-2 innebærer imidlertid at det skal foreligge et registreringssystem for elektronisk dagbokføring, i tillegg skal det også foreligge en skipsspesifikk erklæring om bord som bekrefter at installasjonen av det elektroniske registreringssystemet oppfyller kravene i IMO-retningslinjene. Dette kan medføre økte kostnader for næringen.

- **Konsekvenser for det offentlige**

Sjøfartsdirektoratet har delegert godkjenningen av registreringssystemer for elektronisk dagbokføring til de anerkjente klasseselskapene, og endringen vil derfor få begrensede konsekvenser for Sjøfartsdirektoratet.

Alf Tore Sørheim
sjøfartsdirektør

Linda Bruås
avdelingsdirektør
Regelverk og internasjonalt arbeid

Dette dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevne signaturer
Vedlegg:
Forskriftsmanus

Sjøfartsdirektoratet
Norwegian Maritime Authority

Resolution MEPC.383(81)
Resolusjon MEPC.383(81) (Norsk oversettelse)